

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 462
Vår ref.: 21/15057-14
Saksbehandler: Øystein Hveding
Dato: 19.05.2021

Utfyllende svar på covid-19 oppdrag fra HOD 462 – Om geografisk omfordeling av covid-19 vaksiner

Vedlagt finnes utfyllende svar på dette oppdraget.

HelseDirektoratets vurdering

HelseDirektoratet ser at 166 av 266 kommuner kan ekstra vaksinere i ukene 29-31, se vedlagte samletabell over svar.

Vi vil forvente at de 56 usikre også kan vaksinere ved ressursplanlegging med frivillige organisasjoner og bruk av våre innsatsstyrker. Dette betyr at 222 av de 266 kommunene som har svar, bør kunne gjennomføre ekstra vaksiner i ukene 29-31.

Vi gjør samtidig oppmerksom på kommunens utfordringer;

- At de ikke klarer å skaffe nok personell til forsvarlig vaksinasjon i ferietiden i ukene 29-31
- At vaksiner er ressurskrevende, og særlig krevende i sommerferien
- At de må beordre fra planlagt ferie
- At planlagt kapasitet for juni måned blir mindre utnyttet
- Innkalling og logistikk pga. ferie/fravær i befolkningen
- Flere kommuner er sterkt imot den planlagte skjevfordelingen av vaksiner

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 462 – Om geografisk omfordeling av covid-19 vaksiner

Oppdraget fra HOD

Regjeringen går inn for at vaksinasjonsstrategien endres slik at 24 kommuner som har hatt høyt smittetrykk over lang tid får 60 % flere doser enn de ellers ville fått frem til alle over 18 år har fått tilbud om vaksine.

En viktig forutsetning for dette er at det sikres at de kommunene som får færre doser i juni og begynnelsen av juli har kapasitet til å få tatt dette igjen i siste del av juli. Dersom regjeringen skal endre vaksinefordelingen, må det først være sikkerhet om at dette ikke fører til en forsinkelse av når hele befolkningen er vaksinert.

En endring for de 24 kommunene vil innebære at 319 kommuner i en syv ukersperiode vil få om lag 35 % færre doser til å sette første dose enn de ellers ville ha fått.

For at den samlede vaksinasjonsplanen ikke skal bli vesentlig forsinket, må disse kommunene fra ca. uke 29 til ca. uke 31 øke sin vaksinasjonsaktivitet tilsvarende for å ta igjen denne utsettelsen. Det betyr i praksis at disse kommunene får om lag 218 000 færre personer å vaksinere med første dose fra uke 23 til og med ca. uke 28, og må sette tilsvarende doser for den samme gruppen fra ca. uke 29 – ca. uke 31. Dette kommer i tillegg til vaksinasjonsaktiviteten kommunene allerede har planlagt i dette tidsrommet.

Helsedirektoratet bes gjennom statsforvalterne, avklare om disse 319 kommunene har mulighet og kapasitet til å gjennomføre en slik vaksinasjonsplan. Det presiseres at det forutsettes at det er kontakt med statsforvalterne og kommunene om saken.

Fristen for denne delen av oppdraget settes til onsdag 19.5 kl. 12.00.

FHI bes innen fredag 14. mai kl. 15 gjøre en fornyet vurdering av listen over de 24 kommunene som skal få flere doser.

Kontaktpersoner i HOD: Øystein Riise og Astri Knapstad

To underlag fra FHI finnes vedlagt:

- Forklaring av endringer i vaksinedistribusjonen på grunn av utvidet målrettet geografisk fordeling av 18.5.2021
- (Svar på) Oppdrag 462 – Knyttet til geografisk omfordeling av 14. mai 2021 (som vi tror også er oversendt HOD direkte)

Helsedirektoratets formidling av oppdraget til statsforvalterne

Helsedirektoratet fikk oppdrag 462 på morgenen fredag 14. mai, og formidlet oppdraget til statsforvalterne samme dag kl. 10.21. Vi skrev følgende i oversendelsen;

Statsforvaltere

Informasjon om nytt oppdrag 460 fra HOD - Endret grunnlag for rapportering på oppdrag 455 om kommunenes vaksinerings i sommer

Helsedirektoratet viser til utsendte oppdrag 455 til statsforvaltere om rapportering på om kommunenes kapasitet til vaksinerings gjennom sommeren.

Som dere har hørt i media, vil regjeringen nå endre vaksinasjonsstrategien. 24 kommuner (østlandskommuner) som har hatt høyt smittetrykk over lang tid, vil få 60 % flere vaksinedoser inntil alle over 18 år i disse kommunene, er vaksinert i uke 28. En viktig forutsetning for denne endringen, er at landets øvrige 319 øvrige kommuner har kapasitet til å vaksinere for fullt i siste del av juli fra uke 29 til uke 31, se informasjon fra HOD i vedlagte oppdrag 460.

Helsedirektoratet ber statsforvalterne;

- Informere kommunene om det endrede grunnlaget for vaksinerings
- Avklare om de 319 kommunene (som ikke har hatt høyt smittetrykk – kommuner flest utenfor Østlandet), har mulighet og kapasitet til å gjennomføre en ekstra stor vaksinasjonsplan sannsynlig i ukene 29-31
- Rapportere på dette som avtalt i oppdrag 455 i ukes rapporteringen med frist onsdag 19.5 k. 09.00.

Vi vil i løpet av få timer ettersende informasjon fra FHI om hvilke kommuner som forfordes vaksiner mm.

[Ettersending av underlagsinformasjon fra FHI til statsforvalterne](#)

Oppdatert informasjon fra FHI om endringer i kommunenes vaksinasjonsplaner for sommeren ble ettersendt statsforvalterne fredag 14. mai kl. 11.125 straks etter at Helsedirektoratet fikk dette fra FHI.

Ettersendelsen til statsforvalter fra FHI bestod av to vedlegg;

- Informasjon om "Endringer i vaksinedistribusjonen på grunn av utvidet målrettet geografisk fordeling"
- FHI utkast til svar på oppdrag 462 – Knyttet til geografisk omfordeling av 14. mai 2021

[Oppsummering av statsforvalternes rapportering innkommet 19.5.kl. 09.00](#)

Vi oppsummerer her rapporteringen fra statsforvalterne innkommet til oss i dag fra. Kl. 09.00. Vi vektlegger å gjengi det som gjennomgående er rapportert, og vedlegger rapporteringen i sin helhet i et eget vedlegg.

Troms og Finnmark

39 kommuner har rapportert;

- 14 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31 forutsatt en plan for fordeling av vaksinedoser i løpet av kort tid slik at kommunene kan langtidsplanlegge
- 20 kommuner ser utfordringer med ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31

- 5 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31

Nordland

34 av 41 kommuner har rapportert;

- 30 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31
- 1 kommuner ser utfordringer med ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31
- 3 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31 pga. mangel av personell, ferieavvikling mm.

Trøndelag

35 av 38 kommuner har rapportert;

- 22 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31
- 13 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31

Møre og Romsdal

26 kommuner har rapportert;

- 13 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31
- 10 kommuner ser utfordringer med ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31
- 3 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31 pga. mangel av personell, ferieavvikling mm.

Vestland

Det har kome sterke reaksjonar frå kommunane om Regjeringa sitt forslag om geografisk skeivfordeling av vaksiner. Fleire kommuneoverlegar og smittevernlegar i Bergensregionen (Alver, Askøy, Austevoll, Bjørnafjorden, Osterøy, Samanger og Øygarden) har skrive eit brev adressert til HOD, Hdir, FHI og SFVL. SF Vestland rapport gir ikke svar på om kommunene kan vaksinere i ukene 29-31

Rogaland

23 kommuner har rapportert;

- 13 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31
- 2 kommuner ser utfordringer med ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31
- 8 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31

Vestfold og Telemark

23 kommuner har rapportert;

- 20 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31
- 3 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31

Innlandet

45 kommuner har rapportert;

- 33 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31
- 8 kommuner ser utfordringer med ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31
- 4 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31

Agder

25 kommuner har rapportert. Det er stor frustrasjon over å måtte svare på kort tid. 9 kommuner har ikke svart, og settes i kategorien "ser utfordringer"

- 9 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31
- 13 kommuner ser utfordringer med ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31
- 3 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31

Oslo og Viken

17 kommuner i OV vil måtte forberede seg på kompensatorisk økt vaksinering i uke 29-31. Av disse har 16 kommuner rapportert;

- 12 kommuner kan vaksinere ekstra i ukene 29-31
- 2 kommuner ser utfordringer med ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31
- 2 kommuner har ikke har mulighet til ekstra vaksinasjonsplan i ukene 29-31

Kommunene som er usikre og som ikke kan vaksinere, uttrykker gjennomgående bekymringer for:

- At de ikke klarer å skaffe nok personell til forsvarlig vaksinering i ferietiden i ukene 29-31
- At vaksinering er ressurskrevende, og særlig krevende i sommerferien
- At de må beordre fra planlagt ferie
- At planlagt kapasitet for juni måned blir mindre utnyttet
- Innkalling og logistikk pga. ferie/fravær i befolkningen
- Flere kommuner er sterkt imot den planlagte skjevfordelingen av vaksiner

Helsedirektoratets vurdering

Helsedirektoratet ser at 166 av 266 kommuner kan ekstra vaksinere i ukene 29-31, se vedlagte samletabell over svar.

Vi vil forvente at de 56 usikre også kan vaksinere ved ressursplanlegging med frivillige organisasjoner og bruk av våre innsatsstyrker. Dette betyr at 222 av de 266 kommunene som har svar, bør kunne gjennomføre ekstra vaksinering i ukene 29-31.

Vi gjør samtidig oppmerksom på kommunens utfordringer;

- At de ikke klarer å skaffe nok personell til forsvarlig vaksinasjon i ferietiden i ukene 29-31
- At vaksinerer er ressurskrevende, og særlig krevende i sommerferien
- At de må beordre fra planlagt ferie
- At planlagt kapasitet for juni måned blir mindre utnyttet
- Innkalling og logistikk pga. ferie/fravær i befolkningen
- Flere kommuner er sterkt imot den planlagte skjevfordelingen av vaksiner

Fylker	Ant. kommuner som kan vaksinere i ukene 29-31	Ant. kommuner som har utfordringer med med å vaksinere 29-31	Ant. kommuner som ikke ser seg i stand til økt vaksinerer 29-31
Troms og Finnmark	14	20	5
Nordland	30	1	3
Trøndelag	22	0	13
Møre og Romsdal	13	10	3
Vestland	Ikke svart på antall		kommunene bekymret og sendt brev til HOD
Rogaland	13	2	8
Agder	9	13	3
Vestfold og Teleamark	20	0	3
Innlandet	33	8	4
Oslo og Viken	12	2	2
Oppsummering av svar fra 266 kommuner;	Kan vaksinere; 166	Ser utfordringer; 56	Kan ikke; 44

Rapportering fra statsforvaltere på oppdrag 462 – Kan kommunene som får reduserte vaksinedoser ta igjen det dette, og vaksinere ekstra i ukene 29-31

Troms og Finnmark

Oppdrag 455 fra HOD; Kommunenes planer for vaksinasjon i sommer, og oppdrag 460 fra HOD; knyttet til geografisk omfordeling av vaksiner.

Vi har gjennomført en kartlegging og mottatt svar fra 39 av 39 kommuner.

Kartleggingen viser at flertallet av kommunene i fylket er rustet til å vaksinere gjennom hele sommeren, det originale scenarioet lagt til grunn. Kommunene har et stort ønske og vilje til å bidra i vaksineringsarbeidet, men de melder om ulike utfordringer ved gjennomføring av planen for skjevfordelingen av vaksiner.

De fleste kommuner uttrykker at de vil få store utfordringer med å vaksinere i så stor skala som det forventes i uke 29-31.

- 5 av 39 kommuner rapporterer at de ikke har mulighet til å gjennomføre en ekstra stor vaksinasjonsplan i ukene 29-31.
- 20 av 39 rapporterer at det vil være utfordrende å gjennomføre en ekstra stor vaksinasjonsplan i ukene 29-31.
- 14 av 39 kommuner rapporterer at de vil kunne gjennomføre en ekstra stor vaksinasjonsplan i ukene 29-31. En forutsetning vil være å få en plan for fordeling av vaksinedoser i løpet av kort tid slik at kommunene kan langtidsplanlegge.

Oppsummert er kommunene bekymret for:

- Risiko for at de ikke klarer ikke skaffe nok personell til å gjennomføre forsvarlig vaksinasjon.
- Uheldige virkemidler må muligens tas i bruk, som beordring fra planlagt ferie og reduksjon i kompetansekrav for vaksinerings.
- En allerede planlagt kapasitet for juni måned blir mindre utnyttet.
- Usikkerhet rundt hvilket antall doser som faktisk blir levert i uke 29-31.
- Innkalling og logistikk blir ytterligere krevende på grunn av ferie/fravær i befolkningen.
- Økt risiko for å måtte kassere vaksinedoser.
- Vaksinepass: bekymring for at uvaksinerte innbyggere vil ikke få samme lettelser som de vaksinerte, og den misnøyen i befolkningen dette vil medføre.
- Færre doser til kommunene i kommende uker kan føre til forsinkelser i vaksinerings av risikogrupper.

Mange kommuner ber basert på disse punktene om at den planlagte skjevfordelingen ikke gjennomføres.

Statsforvalteren deler kommunenes bekymringer knyttet til konsekvenser av en geografisk omfordeling av vaksiner. Tilbakemeldingene viser at kommunene er allerede presset på bemanningssituasjonen og en omfordeling kan legge en ytterligere belastning på involvert personell. Dersom forespeilet omfordeling gjennomføres er det videre en risiko for at enkelte helsetjenester for barn og eldre vil måtte nedprioriteres (helsestasjon, tilbud for hjemmeboende eldre etc.) for å skaffe nok personell til vaksinerings.

Nordland

Rapportering ang. kommunens kapasitet til vaksinerings i sommer – oppdrag 455

Etter purring er det 37 av 41 kommuner som har besvart denne delen av kartleggingen.

Kommunene i Nordland er i god rute med vaksinasjonsprogrammet og de aller fleste er i slutfasen eller ferdig med å vaksinere prioriteringsgruppe 4. For detaljer se helserapporteringen.

De aller fleste kommunene er rustet for å vaksinere for fullt i sommer, men tre kommuner har dette enda ikke klart. De forklarer dette med at de er i manko på helsepersonell, ikke avklart enda og de jobber med å lære opp tilstrekkelig personale som de ikke er i mål med enda. Disse kommunene følges opp og vi er i dialog med dem.

De fire kommunene som ikke har besvart, vil også bli fulgt opp av statsforvalteren.

Rapportering ang. skjevdeling av vaksiner og endret grunnlag for rapportering på kommunes vaksinasjon i sommer – oppdrag 460

Etter purring er det 34 av 41 kommuner som har besvart denne ekstra kartleggingen.

Av 34 kommuner har 12 besvart **ja** at de har mulighet og kapasitet til å gjennomføre en ekstra stor vaksinasjonsplan i uke 29-31.

En kommune har besvart at det er **usikkert** da de ikke har fått noen som kan vikariere for vaksinekoordinator som har en sentral rolle i vaksineringsen.

Tre kommuner har besvart **nei**, med følgende begrunnelse:

- bemanningssituasjonen og den økonomiske situasjonen gjør det ikke mulig å tilslutte seg i et slikt forslag om skjevfordeling av vaksinedoser med flere vaksinedoser enn forventet etter uke 28.
- Pga ferieavvikling og bemanningssituasjonen
- vurderer dette som svært uheldig. Både mht tempo i å få vaksinert våre innbyggere og praktisk mht sommerferie og gjennomføring av vaksineringsen.
- Det erfaringsmessig mye vanskeligere å få tak i personell og frivillige siste del av juli/start aug. Det er da flest folk i regionen avvikler ferie. En stor mengde vaksinerings i den tidsrommet vil bli krevende. Da er det betydelig lettere i juni.
- Om vaksineringsgrad i befolkningen er det bekymring da Narvik Kommune er en grense- og havnekommune med karantene hoteldrift. I tillegg har vi nå hatt erfaring med malmskip der alle 19 av besetningen var positive på covid-19, og et dødsfall., som har vært krevende og håndtere både medisinskfaglig og smittevernmessig. Det vurderes at det gjør oss ekstra sårbar. Og så kan en videre stille spørsmål til om feks våre unge 18-25 år syns det er greit å kanskje ikke rekke vaksinerings før de skal reise ut å studere pga endret fordeling nasjonalt.
- I vår region har vi nå en betydelig smitteaktivitet. Smittetrykket geografisk nasjonalt kan være i endring, og det kan være vi som framover får det høyeste smittet stykket. Det som er gjeldende nå, kan være helt annerledes om 1 måned.

Resterende 18 kommuner har besvart at de **har mulighet**, og vil få dette til dersom det blir bestemt. Men de fleste er kritiske til dette fordi det blir svært krevende og utfordrende.

Tilbakemeldinger fra kommunene:

- Ikke gunstig å ha mest vaksinerings i fellesferien når tjenestene allerede er presset
- Utfordrende når det stadig kommer endringer
- Hvis dette blir situasjonen i sommer vil dette være uheldig fordi det kommer som en ekstra belastning for vaksinepersonellet vårt i en periode der de fleste har ferie, og trenger en pause
- Uke 29-31 blir utfordrende hvis det er slik at det kommer mange doser- da dette er uker for hovedferie. I en liten kommune som Grane er sommerturnusene innenfor pleie og omsorg også skrappt ned med fagpersoner for å kunne avvikle hovedferie
- Enklere hvis det var en jevnere leveranse av vaksiner i sommer, uke 29-30 er hardest rammet av ferieavvikling
- Den planlagte skeivfordelingen gjør vaksinasjonsarbeidet betydelig mer krevende, siden det blir massevaksinerings i en periode der mange helsearbeidere har ferie. Etter et krevende år, er dette utfordrende.
- Det er utfordrende at endringene kommer svært sent i forhold til sommerferien. Dette har blant annet følgende uheldige konsekvenser:
 - Flere hundre timeavtaler må endres, noe mange reagerer negativt på da de har planlagt andre ting
 - Manuell endring av så mange timeavtaler krever mye personellressurser og har medført tilsvarende overtidsarbeid
 - Endringene i vaksinestrategien er besluttet på et så sent tidspunkt at det gir problemer med ferien for både publikum og personell
 - Økt vaksinasjon i fellesferien gjør det vanskelig å rekruttere tilstrekkelig personell. Etter arbeidsmiljøloven er det ikke adgang til å planlegge virksomheten for overtidsarbeid, men dette blir likevel vanskelig å unngå helt.
 - Samlet sett må det påregnes økte kostnader
- Har mulighet til en slik vaksinerings i juli om dette blir tilfellet, men det blir selvfølgelig svært krevende, og forutsetter at innvilget ferie må endres/inndras.

Trøndelag

Vaksinerings

Geografisk skjevfordeling av vaksiner er betydelig omtalt av trønderske media. Det beskrives usikkerhet om Trondheim kommune får flere eller mindre vaksiner i ukene som kommer. Den kommunale ledelsen i Trondheim uttrykker bekymring om de kan øke vaksinerings i juli måned. Ordfører i Inderøy kommune sier i lokal presse at hun synes den geografiske skjevfordelingen er urettferdig overfor kommunens innbyggere. Statsforvalteren har sendt ut kartleggings skjema til alle 38 kommuner i Trøndelag hvor det blir spurt om sommervaksinerings og oppskalering i juli måned. Nytt oppdrag onsdag kveld med spørsmål om vaksinerings og skjevfordeling sendt ut (Oppdrag 455 og 462).

Oppsummering av spørsmålene/svarene på oppdrag 455 og 462 fra kommunene ligger som vedlegg til situasjonsrapporten.

I tillegg til at det er mange kommuner som rapporterer at de ikke klarer så stor økning i antall vaksinedoser i uke 29-31 rapporterer de aller fleste at det er store bekymringer for problemer med at folk ikke møter til vaksinerings i juli pga. ferieavvikling. Flere kommuner opplevde at en stor andel avbestilte timen eller ikke møtte opp til avtalt vaksinerings fredag nå før helgen («inneklemt-dag») er det store bekymringer for at kommunene må kaste mange vaksinedoser på massevaksinerings i juli.

Oppdrag 455 fra HOD, mottatt hos SFTL 10.05.21

Kartlegging I, kommunenes planer for vaksinerings i sommer

- 37 av 38 kommuner har rapportert (Røros mangler)
- Kommunene har kommet ulikt langt i vaksinasjonsarbeidet. Gruppene 3-8, med hovedtyngden på gruppe 4
- Spørsmål:
 - *Anser kommunen seg til å være rustet for å kunne vaksinere for fullt gjennom hele sommeren? Spesielt siktes det her til om kommunen anser at personalressursen strekker til i vaksinasjonsarbeidet*
 - 34 kommuner svarer JA
 - 2 av de 34 problematiserer dog 2-3 konkrete uker der de muligens ikke klarer det (Holtålen u. 29 og 30, Tydal u. 29-31)
 - 3 kommuner er usikre på om de klarer det (Midtre Gauldal, Overhalla, Rindal)

Oppdrag 462 fra HOD, mottatt hos SFTL 14.05.21

Kartlegging II, kommunenes kapasitet til vaksinerings i sommer (ved geografisk omfordeling)

- 35 av 38 kommuner har besvart spørsmålet (mangler Flatanger, Røros, Røyrvik)
 - 319 kommuner i Norge vil motta om lag 218 000 færre vaksinedoser fra uke 23 til og med uke 28. Tilsvarende mengde doser skal da i stedet settes fra ca. uke 29 til ca. uke 31. Dette kommer i tillegg til vaksinasjonsaktiviteten kommunene allerede har planlagt i dette tidsrommet.
Har din kommune kapasitet til å gjennomføre en ekstra stor vaksinasjonsaktivitet i denne perioden?
 - 13 kommuner svarer NEI
 - Grong, Heim, Hitra, Holtålen, Lierne, **Malvik, Melhus**, Meråker, Nærøysund, Overhalla, Selbu, **Trondheim**, Tydal
 - 22 kommuner svarer JA
 - Det fremkommer i samtale med enkelte at de er i tvil og at de er redde for konsekvensene dersom de svarer NEI

Møre og Romsdal

Vaksinasjon

Statsforvaltaren er bedt om å rapportere tilbake på kommunane sin kapasitet for å vaksinere i perioden juni til september (oppdrag 455), og deira kapasitet for å auke vaksinasjonen i veke 29-31 gitt ein modell for geografisk omfordeling (oppdrag 460).

Statsforvaltaren har motteke svar frå alle 26 kommunar. Dei viktigaste tilbakemeldingane er:

Oppdrag 455:

- 5 kommunar melder at dei er usikre på eigen kapasitet for vaksinasjon i perioden juni til september.
- Fleire kommunar ønska meir informasjon om vaksineleveransane i den aktuelle tidsperioden for å kunne gi ei betre vurdering av eigen kapasitet.
- Største utfordring er tilgang på personell. Ein kommune opplever spesielt mangel på sjukepleiarar som krevjande.
- Nokre kommunar melder at vaksinasjonen krev so mykje interne ressursar at det vil gå ut over andre tenester.
- Fleire nemner at det vert påkrevd å utsetje ferie for eige personell.
- Nokre kommunar er usikre i kva grad innbyggerane vil vere tilgjengeleg for vaksinasjon i fellesferien, og fleire fryktar at det vert ein krevjande logistikk med mange som vil flytte sine timeavtaler for vaksinasjon.
- 17 kommunar samarbeider med frivillige aktørar om vaksinasjon.
- 4 kommunar vurderer samarbeid med andre kommunar om vaksinasjon.
- 3 kommunar vurderer bruk av Helsedirektoratets innsatspersonell.

Oppdrag 460:

- 3 kommunar melder at dei ikkje har kapasitet til å ta imot dei auka leveransane i veke 29-31, slik det er skissert ved plan for geografisk omfordeling. 31% av innbyggerane i fylket bur i desse 3 kommunane.
- Dei tre kommunane nemnd ovanfor viser spesielt til mangel på personell, og då spesielt fordi dei også er forespeila behov for auka kapasitet til innreisekarantenehotell i sommar. Drift av innreisekarantenehotellet vil krevje ressursar både til drift, testing, smittesporing og karantene og isolasjon.
- 10 kommunar har gitt si støtte til brev sendt frå kommunar i Vestland fylke, der det bes om at dei varsla endringane i vaksinestrategien ikkje vert sett i verk, og at vaksinasjonen gjennomførast som tidlegare angitt. Det vert vist til utfordringar med å skaffe nok personell til å gjennomføre ein forsvarleg vaksinasjon, at innbyggerane ønsker andre tidspunkt for vaksinasjon og ikkje møter opp, og risiko for at vaksinedosar då må kastast.
- 1 kommune melder at dei er usikre på om dei har tilstrekkeleg kapasitet i uke 29-31, mens 2 kommunar melder at det vil bli utfordrande.
- 13 kommunar stadfestar å kunne ta imot auka leveransar ved ei geografisk omfordeling, men fleire understrekar at det vil vere med ein ikkje ubetydeleg grad av sårbarheit.

Statsforvaltaren vurderer det sannsynleg at kommunane i Møre og Romsdal kan handtere ein auke i vaksineleveransar i sommar. Kartlegginga jf. oppdrag 460 viser likevel at fleirtalet av kommunane ikkje ønsker ein modell med geografisk omfordeling, og då ikkje kan garantere for sin kapasitet til å handtere auka leveransar i veke 29-31. Tilbakemelding frå kommunane i fylket gjer at Statsforvaltaren ikkje finn det riktig å tilrå ei geografisk omfordeling. Vi er dessutan bekymra for at konsekvensane kan bli store dersom ein kommune både får eit smitteutbrot i juni/juli, som krevjer mobilitets- og kontaktreducerande tiltak, samt karantenesetting. Kommunar risikerer at ikkje-vaksinerte ressurspersonar for vaksinerings også settast i karantene, samstundes som kommunane må rigge seg til handtering av større mengder vaksiner.

Vi vurderer det avgjerande å sikre at kommunane har tilstrekkeleg med ressursar til å ivareta oppgåver knytt til TISK, vaksinasjon og innreise.

Kommunane opplever at den kritiske faktor er tilgang på personell, og fleire viser til at dette er utfordrande ved ordinær ferieavvikling. Det vil i sommar vere stor konkurranse om det som måtte vere tilgjengeleg av vikarressursar. Sjølv med utsetjing av ferie vil ein ytterlegare auke av vaksinasjon i veke 29-31 derfor kunne gi negative konsekvensar for andre tenester i kommunane.

Statsforvaltaren vil også vidarebringe kommunane si uro for risikoen ved å gjennomføre ei geografisk omfordeling før prioriteringsgruppene 1-7 er sikra sin første vaksinedose. Per 18. mai rapporterer 63 % av kommunane om pågåande vaksinasjon av gruppe 4 og 5. Det vert uttrykt uro for tilliten til vaksinasjonsprogrammet dersom innbyggjarane opplever av risikogruppene for alvorleg sjukdom ikkje gis tilsvarende prioritet nasjonalt, jf. programmets formål om å forhindre dødsfall og alvorleg sjukdom. Det ville vore lettare å akseptere modellen på eit tidspunkt der alle i risikogruppene og kritisk helsepersonell var vaksinert.

Vestland

Tilbakemeldingar frå kommunane

Det har kome sterke reaksjonar frå kommunane om Regjeringa sitt forslag om geografisk skeivfordeling av vaksiner. Fleire kommuneoverlegar og smittevernlegar i Bergensregionen (Alver, Askøy, Austevoll, Bjørnafjorden, Osterøy, Samanger og Øygarden) har skrive eit brev adressert til HOD, Hdir, FHI og SFVL. Dei er kritisk til forslaget om skeivfordeling og meiner at konsekvensane av det kan vere:

- At kommunane ikkje klarar å skaffe nok personell til å gjennomføre forsvarleg vaksinasjon
- At innbyggjarane ønsker anna tidspunkt for vaksinasjon enn tildelt og difor ikkje møter opp
- Risiko for å måtte kassere vaksinedoser i juli månad

Mange av kommuneoverlegane og smittevernlegane i gamle Sogn og Fjordane (Høyanger, Lærdal, Aurland, Årdal, Stryn, Fjaler, Kinn, Stad og Sunnfjord) har sendt oss eit felles skriv om at dei stiller seg bak brevet.

Fleire turistkommunar er uroa for at ein endra vaksinestrategi kan overbelaste TISK-kapasitet, samstundes som folketallet vert mangedobla i sommar.

Kommunane peiker på at det er vanskeleg å rekruttere nok personell, og viser til at veke 29-31 er dei vekene alle deler av helse- og omsorgstenestene (både kommunar og spesialisthelsetenesta) strever med å skaffe vikarar/helsepersonell, både til vanlege driftsoppgåver og til ekstra vaksineringsarbeid.

Kommunane ønskjer ei jamn og føreseieleg levering av vaksinar framover. Dei seier at hovudproblemet med vaksineringsarbeid i sommar er lite føreseielege leveransar. Det gir både ekstra arbeid og problem for ferieavviklinga for helsepersonell som har teke hovudstøyten under pandemien, og no er i sterkt behov av ferie. Kommunane seier at dei er avhengig av at vaksineleveransene kjem slik førespegla. Dei er avhengig av å få konkretisert tal hetteglas for kvar veke gjennom sommaren, for å kunne detaljplanlegge. Kommunane seier òg at kort varsel for faktisk mottak av vaksinemengde gjer det vaksineførebuande arbeidet ekstra krevjande.

Kommunane viser vidare til at feriekabalen allereie er sett, og at inndragingar og forskyvingar ikkje er ønskjeleg på ei svært belasta gruppe. Personell som utfører vaksineringsarbeidet har i tillegg andre arbeidsoppgåver, som helsestasjonsarbeid, smittesporing/koronaklinikk, som og er funksjonar med avgrensa ressursar gjennom sommaren. Éin kommune viser til at den yngre vaksne befolkninga har hyppigare reaksjonar på vaksineringsarbeid. Det krev lege tilgjengeleg samstundes som det er lang veg til legevakt. Kommunen skriv at mange i den vaksne aldersgruppa arbeider offshore eller med fiske, som gjer at dei er ute 3-4 veker i slengen. Dei er difor avhengig av jamn fordeling av dosar gjennom heile sommaren.

Ein annan kommune er uroa for konsekvensar av ytterlegare forseinking i vaksinasjonsprogrammet, og viser til at smitteutbrot kan skje kvar som helst. Dei peiker òg på at det er vanskelegare å akseptere ei stor geografisk skeivfordeling når smittetala går ned i heile landet.

Éin kommune gir uttrykk for eit ønskje om å kunne påverke vaksinefordelinga meir veke for veke. Den seier at det kunne gjort at vaksininga i sommar kunne planleggast betre, knappe personalressursar kunne utnyttast betre og det kunne ha sikra at innbyggjarane fekk nok tid til å tilpasse tid for vaksining med andre planar i sommar.

Kommunikasjon og utsending av informasjon kvelder/helger og raude dagar

Vi har tidlegare meldt frå om at statsforvaltarane har eit godt system for å raskt nå ut med informasjon til ulike funksjonar i kommunane. Vi får tilbakemeldingar med hjartesukk frå kommuneoverlegar, fordi dei ikkje får førehandsvarsel før det skjer større endringar. Vi får òg tilbakemeldingar om at det er uheldig at dei ved ein god del høve får beskjed om endringar fredag ettermiddag/kveld. Det medfører ekstraarbeid med negative konsekvensar for familieliv, og auka slitasje på eit allereie slite helsepersonell. Vi registrerer aukande frustrasjon frå kommunane, og dette gjeld særleg at dei ikkje får forvarsel før viktig informasjon vert informert gjennom pressekonferansar. Dei må difor bruke kveldar, helger og raude dagar til å lese e-postar og sette seg inn i problemstillingar dei kunne fått på førehand.

Rogaland

Oppdrag 460 om geografisk målretting av vaksiningen

Statsforvalteren har gjennomført kartlegging og fått svar fra samtlige kommuner i vårt fylke.

Hovedinntrykket fra vår kartlegging er at kommunene vil strekke seg svært lang for å få til vaksiningen ved en eventuell ekstra stor vaksinasjonsaktivitet i uke 29 – 31. Det er uklart hva omfanget av en slik ekstra vaksinasjonsaktivitet vil være, og flere gir ikke noe tydelig svar på om de kan greie en «ekstra stor» vaksinasjonsaktivitet. Flere av kommunene som gir et svar på om de kan greie det kommuniserer samtidig at det er betydelig usikkerhet knyttet til svarene de har gitt.

I Rogaland svarer 13 av 23 kommuner at de kan klare ekstra vaksinasjonsvirksomhet i ukene 29 til 31. To kommuner svarer at de ikke kan klare dette. Åtte kommuner gir ikke noe klart svar. De fleste av disse åtte beskriver at det vil være svært krevende dersom de må vaksinere ekstra mange i uke 29 til 31.

Blant kommunene som svarer at de kan greie den ekstra vaksiningen er det flere som beskriver at det vil bli krevende. Flere påpeker at en slik økt aktivitet vil få konsekvenser for øvrig drift. Konsekvenser som nevnes er blant annet reduserte tjenester til sårbare grupper, kun øyeblikkelig-hjelptilbud ved legekantor, reduserte tjenester i sykehjem, omdisponering av helsesykepleiere, pålagt overtid og inndratt ferie til personale.

Flere av kommunene som vurderer at de vil klare en økt vaksineringsaktivitet i perioden peker på at forutsetning for å få til dette er blant annet forutsigbarhet i leveranser, tidlig beskjed om antall vaksinedoser, og overgang til lengre kjøleskapsoppbevaring av Comirnaty.

Det er også flere kommuner som forventer at sommerferieukene, herunder 29 til 31, vil kunne bli utfordrende med tanke på å få folk til å møte opp til vaksine, siden mange er på ferie. Det er bekymring knyttet til om andelen vaksinerte vil gå ned dersom en større andel skal vaksineres i de ukene der det er forventet å være vanskeligst å få folk til å møte til vaksineavtaler.

Vestfold og Telemark

Svar på oppdrag 455 / 460 og 462

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har forstått oppdraget som følgende:

- Fra uke 23 vil 24 stk kommuner får 60% mer vaksiner til dose 1 basert på tall fra uke 19 – hos oss er det kun **Skien** (juni kommune)
- Nøytral kommuner – får som planlagt, ingen endring (**Holmestrand, Porsgrunn, Tønsberg, Færder, Horten, Sandefjord, Bamble**)
- De øvrige 15 kommuner hos oss får ca 35% mindre doser frem til uke 28 – mens disse får ca 64% økning fra uke 29-31

Så langt har 23 av 23 kommuner svart opp. Tre av kommunene Færder, Horten og Larvik har svart nei på at de ikke er klare til en så stor økning av vaksiner i slutten av juli fra uke 29 til 31.

Færder svarer: Kommunen har planlagt for vaksinasjon av ca. 2000 personer per uke i sommer. Dette er beregninger ut fra tidligere prognose på vaksinelevering. Kommunen vil ikke kunne greie å vaksinere flere i juli slik det ble forespeilet under pressekonferanse ons 12.5. Det er derfor viktig for kommunen at opprinnelig plan følges. Vi er en kommune med mange eldre og er derfor ikke kommet lenger enn gruppe 6 i prioriteringen og færre vaksinedoser til kommunen vil derfor kunne gi stor forsinkelse også i vaksineringen av risikogrupper.

Larvik kommune svarer: FHI har varslet dobbelt så mye og det er det vi har lagt planer for. vi klarer nå ikke å gjøre om på det. personell har fått innvilget ferie osv. så er det ikke klart hva man bruker her som utgangspunkt for -35% og +65%

Vaksinefordeling

Statsforvalteren ønsker å uttrykke tilfredshet med at fem kommuner i Vestfold og to i Grenland ser ut til ikke å måtte gi fra seg vaksiner i den geografiske omfordelingen som er bestemt at skal gjennomføres. Videre mener vi det er et godt tiltak at Skien får flere vaksiner i tiden som kommer. De aktuelle kommunene har hatt relativt mye smitte over tid, og kan også se ut til å måtte ha høy TISK-beredskap i tiden frem til sommerferieavviklingen. Dette tærer på kommunenes totale ressurser til håndtering av pandemien og en da stor økning av vaksinedoser midt i fellesferien er det fint at de unngår, når de nå i stedet får mer vaksiner tidligere. De aktuelle kommunene er også populære sommerferielokasjoner, og vil trolig være det i enda større grad i år enn i normalår, grunnet mindre utenlandsreiser. Året 2020 viste øket trykk på tjenestene i sommerferien, både for kommunene og øvrige aktører (Politi, redningsselskap med mer) Dette forutsetter god vaksinasjonsdekning i egen befolkning før turistene kommer.

Innlandet

Vaksinering, Sommer 2021:

- De aller fleste kommunene vil kunne tilby vaksinering gjennom sommeren (se vedlagt excel skjema).
- Midlertid er det sårbarhet og usikkerhet knyttet til avvikling av sommerferie for personell. De ber derfor om snarlig avklaring for evt. endringer av ferielister, samt for at innbyggere skal kunne møte. Se for øvrig kommentarer som fremgår av skjema.
- Det er også usikkerhet knyttet til spørsmålstekst fra H.dir vedrørende 35% - i forhold til hva (hvilken sum det vil kunne bli trukket fra)

Det er ikke rapportert om konsekvenser for kritisk infrastruktur

SF i Innlandet har svart på et Excel skjema i eget vedlegg

Agder

Vaksinering

Det kommunene i Agder nå er mest opptatt av er endringer i vaksinefordeling og planlegging av sommeren. Ansatte i kommunene er slitne etter mer enn ett år med pandemihåndtering. Toleransen for svært korte rapporteringsfrister og stadige endringer/kontrabeskjeder er lavere enn normalt. Det er derfor uheldig at oppdrag 455 og 460 kommer oppå hverandre i en periode med flere røde dager/helg og til dels overlapper hverandre – men med forskjellige premisser.

Kommunene rapporterer at det er svært krevende å planlegge for vaksineringen i sommer. Det er fortsatt stor usikkerhet til hvor mange doser den enkelte kommune vil motta. Det er dermed vanskelig å planlegge logistikken rundt selve vaksineringen. Det gjelder spesielt antall personer som kreves, samt at det er vanskelig å skaffe nok kvalifisert personell i fellesferieperioden. Dette forsterkes ettersom ferieplanene allerede er godkjent.

Flere kommuner rapporterer at:

- Det vil gi betydelige utfordringer å skalere ned og opp vaksinekapasiteten og er avhengig av en så stabil /forutsigbar forsyning vaksinedoser som mulig.
- Det er fare for splid og mistillit i befolkningen om folkerike kommuner prioriteres i vaksinekøen og at vaksinerte derfra reiser på ferie til typiske feriesteder på Sørlandet der folk ikke er vaksinert.
- Det er bekymring for ny smitteøkning med økt mobilitet og svakere opprettholdelse av smittevernregler av vaksinerte i møte med ikke-vaksinerte
- Kommunene har behov for hjelp til hvordan regjeringen vil kommunisere vaksineringsstrategien knyttet til skjevfordelingen av vaksiner som nå blir gjort, opp mot fordelene et vaksinesertifikat gir?

Svar på oppdrag 455:

2. *Rapportere til Helsedirektoratet om hvilke kommuner som ikke er rustet for å vaksinere for fullt gjennom hele sommeren i faste ukesrapporten den 19.5.21 innen kl. 09.00*

Samtlige kommuner i Agder rapporterer at de er rustet for å vaksinere for fullt gjennom hele sommeren.

Det må legges til at et flertall av kommunene har stilt spørsmål ved denne rapporteringen – om hva som eksempelvis menes med «for fullt». De vet fortsatt ikke hvilket volum på vaksiner per uke de får tilgjengelig og kan derfor ikke gi et sikkert svar på om det er mulig å vaksinere «for fullt» gjennom sommeren. En ting er å skaffe sommervikarer til juli og ferieavvikling. Noe annet er å øke bemanningen utover «normalt», noe som blir enda vanskeligere.

En annen faktor er at flere kommuner allerede har fastsatt ferie for ansatte gjennom sommeren. Statsforvalteren legger til grunn at kommunene har svart under forutsetningen som er gitt med signal om en jevn, men betydelig økning fra uke 22.

Det neste oppdraget – oppdrag 460 – har medført mye frustrasjon. Og til dels muntlig og skriftlig meddelt mistillit fra kommuneleger og kommuneledere både politisk og administrativt. Flere har skrevet egne brev til Statsforvalteren i Agder der de ber om at hele beslutningen om skjevfordeling av vaksiner trekkes tilbake.

Svar på oppdrag 460:

Avklare om de 319 kommunene (som ikke har hatt høyt smittetrykk – kommuner flest utenfor Østlandet), har mulighet og kapasitet til å gjennomføre en ekstra stor vaksinasjonsplan sannsynlig i ukene 29-31

Rapportere på dette som avtalt i oppdrag 455 i ukens rapporteringen med frist onsdag 19.5 k. 09.00.

Da dette ikke innehar samme premiss som rapporteringen i oppdrag 455, velger vi å gi et eget svar for hvert av oppdragene.

Det er ikke mulig, gitt den tid og tilgjengelig informasjon, å gi et svar på dette oppdraget. Årsaken til dette er flere

Grimstad kommune oppsummerer dette med et eksempel:

«Ved liten forutsigbarhet i leveranser av vaksiner frem i tid og liten eller manglende varslings av fremtidige vaksinedoser kombinert med presset kapasitet i helsetjenestene i kommunen, er det en risiko for at forventningen til at kommunen skal håndtere stor vaksinerings i siste del av juli uten at det skal gå på bekostning av ordinære helsetjenester er til stede. I siste del av juli ferierer en stor del av befolkningen i landet. Dette innebærer at det er vanskelig å rekruttere frivillig personell og vikarer til å bistå kommunen i denne perioden ved forventning som beskrevet over. I tillegg er Grimstad en kystkommune som i sommermånedene har større antall personer som oppholder seg i kommunen som også kan bidra til at kapasiteten utfordres.

BIRKENES kommune: Fra politisk ledelse i kriseledelsen stilles det spørsmål om hvordan Statsforvalter på vegne av regjeringen vil kommunisere til kommunene knyttet til skjevfordelingen av vaksiner som nå blir gjort, opp mot fordelene et vaksinesertifikat gir?

Dette er en pedagogisk krevende å kommunisere samstemt og tydelig for spesielt oss ordførere når vi blir bedt om å forklare hvorfor noen kommuner sammen med økte doser vaksiner, i tillegg også på «kjøpet» får med fordelen et vaksinasjonssertifikat gir for innbyggerne i disse kommunene?

Dette er ikke et medisinskfaglig spørsmål, og bør derfor løftes opp til drøfting i det ukentlig møtet mellom Statsforvalter og kommunene/ordførerne.

Statsforvalteren i Agder har ikke fått svar fra alle kommuner på oppdrag 460. Av de som har svart, er noen av svarene tolket ut fra en kontekst i øvrig rapportering. Flere gir uttrykk for at de ikke kan svare på et spørsmål som er så upresist; det ville vært lettere å ta stilling til om det samtidig var gitt et antall doser som var forventet satt i de aktuelle kommunene i siste del av juli. Dette har FHI meddelt at de ikke kan skaffe. Etter vår vurdering gir dette dårlig kvalitet på de innrapporterte svarene, og uforutsigbarheten blir urimelig stor gitt den tid det tar å få logistikk omkring vaksinasjon på plass.

Oppsummert:

Ikke svart: 9 kommuner

Ja: 9 kommuner

Ja/Usikker: 3 kommuner

Usikker: 1 kommune

Nei/Usikker: 3 kommuner

Oslo og Viken

Statsforvalteren har på oppdrag fra sentrale myndigheter gjennomført to kartlegginger knyttet til kommunenes kapasitet til vaksinasjon sommer. Kartleggingene oppsummeres kort her, og mer utfyllende informasjon/kommentarer fra kommunene vedlegges situasjonsrapporten.

Oppdrag 455 fra HOD- Vaksinasjon i sommer:

SFOV har kartlagt hvorvidt kommunene vurderer de vil kunne gjennomføre vaksinasjon med forespeilet økning av vaksinedoser fra juni til september. Av 52 kommuner har 46 kommuner svart:

- 40 kommuner svarer klart ja på at de vil kunne vaksinere gjennom sommeren med forespeilet økning i vaksiner.
- 6 kommuner jobber fortsatt med å rekruttere personell i sommer for å kunne gjennomføre vaksinasjon og opprettholde forsvarlige tjenester. Ingen kommuner sier uttrykkelig at de ikke vil kunne klare å bemanne helsetjenestene tilstrekkelig grad til å vaksinere i sommer med den innsatsen som nå gjøres for å sikre tilstrekkelig bemanning. Mange kommuner opplever likevel situasjonen som svært krevende og ser på mulighet for merarbeid, inndratt ferie og bruk av betalt overtid på eget personell. Det er også bekymring for at markedet er tømt for tilgjengelige vikarer i sommer.

Oppdrag 460 fra HOD - Geografisk omfordeling:

På bakgrunn av endret vaksinasjonsstrategi med utvidet målrettet geografisk fordeling fra regjeringen har SFOV også kartlagt om de kommuner som får redusert tilfang av vaksiner til og med uke 28 vil kunne kompensere med å øke vaksineringen i uke 29-31. I Oslo og Viken er det 17 kommuner som vil måtte forberede seg på kompensatorisk økt vaksinerings i uke 29-31. Statsforvalteren har gjennom FORMS med frist 18.05.21 forespurt disse 17 kommunene om de vil klare dette. 16 kommuner har svart.

12 kommuner vurderer at de vil klare dette. Flere av disse kommunene understreker behovet for forutsigbarhet så tidlig som mulig, og at gjennomføringen i disse ukene gjør det utfordrende med tilgang til tilstrekkelig helsepersonell.

- 2 kommuner er usikre på om de vil klare dette og 2 kommuner vurderer at de ikke vil klare dette. Begrunnelsen knytter seg i hovedsak til tilgang til personell, ferieavvikling og planlagt ferie i perioden, risiko for samtidig smitteutbrudd og grunnleggende uenighet knyttet til endringer i vaksinasjonsstrategien. Statsforvalteren vil fortsette å ha fokus på problemstillingen og følge opp kommunenes arbeid i tiden fremover.